maal; varemini oli saavutatud paavst Innocentius III-da luba allaheidetavaile alule asutada piiskopkond. Peatselt sundisid aga Saksamaal puhkevad võitlused W.-i ühes suurema hulga sõjaväega lahkuma ja et ülejäänud väesalgad keeldusid saarele jäämast, siis hävitati äsja ehitatud kindlus. Järgmistel aa., mis nõudsid W.-ilt suuri jõupingutusi oma vallutuste kaitsmiseks P.-Saksamaal, hoidis Läänemeremaade küsimuse aktiivsena päevakorral ppiisk. Andrease tegevus. Ta püüdis saavutada paavsti toetust ja õigustust Lundi ja üldse Taani itta pöördunud ekspansioonile ja luua olukordi, mis teda oleksid õigustanud end segama Liivimaa kiriku seesmisse ellu. Need üritused õnnestusid Andreasel täiesti; 1212. a. nimetas paavst Andrease apostliku tooli legaadiks Põhjamaile ja 1213. a. tegi ta Andreasele ülesandeks piiskopkonna asutamise Sakalasse ja Ugauniasse. 1213. a. lõpul olid kõik eeltööd tehtud: oli vaja ainult tugevat sõjalist jõudu ja eestlaste kristianiseerimine taanlaste poolt võis alata. Millal W. oma võidukate vägedega Läänemere idakaldale siirdub, oli veel ainult ajaküsimus; see hetk pidi lähenema seda kiiremini, et olusuhete kujunemine soodustas seda kahekülgselt. Esiteks tuli W. võitjana välja võitlusist P.-Saksamaal ja teiseks halvenes piisk. Alberti seisund ikka enam ja enam võitlusis eestlaste vastu, jõudes haripunktile 1217. a. aluks. Liivimaa kiriku päästmiseks oli Albert Otepää rahus loobunud kõikidest eestlaste maadest, kuid viimased ei rahuldunud veel sellega, vaid plaanitsesid ühes novgorodlastega sakslaste asunduse täielist hävitamist. Siitpeale võib märgata ka taanlaste poolt jälle katseid Liivimaa asjusse segada. Nimelt oli W.-i vasall Orlamünde krahv Albert juba 1216. a. organiseerinud ristisalga Liivimaale sõiduks; jõudnud 1217. a. suvel Liivimaale, taotles ta siin sihte, mis juhivad ilmselt Taani huvidele (katse Saaremaad vallutada). 1218. a. juunis ruttas piisk. Albert Schleswigi riigipäevale paluma abi kun. W.-ilt eestlaste vastu, mida W. ka lubas »püha neitsi auks ja enese pattude lunastamiseks«. Tegelikult on abi lubamine sündinud siiski kindla vastutasu eest, sest veel 1218. a. omandas W. paavstilt loa ühendada oma riigiga kõik paganailt võidetavad maad. Schleswigis lubatud vastutasu on kindlasti olnud suurem, kui sakslased seda on tahtnud möönda hiljemini. Arvat. oli W.-i nõudmiste miinimumiks kõik eestlaste maad ja et ta oli mõõduandvaks pooleks, siis võib arvata, et Albert loobuski Schleswigis W.-i kasuks kõikidest eestlaste maadest, vaatamata sakslaste vallutusile, nagu seda hiljemini paaril korral rõhutab ppiisk. Andreas. 1219. a. suvel asus W. suure laevastikuga sõjakäigule eestlaste vastu ja maabus Reeveles eestlaste kantsi Lindanisa läheduses. Eestlased teesklesid alistumist, tungisid aga mõne päeva pärast (15. VI) öösel ootamatult taanlaste laagri ja ainult tänu oma abivägede, slaavlaste, laagri õnn likule asendile õnnestus taanlasil eestlasi tagasi lüüa. Võitluses langenud Schleswigis taanlaste poole ületulnud Eestimaa piisk. Theoderich'i (vt.) asemele sai piiskopiks kaplan Wescelinus (vt.). W. ise lahkus peatselt, jättes ppiisk. Andrease asehaldurina äsja ehitatud lossi. Andrease ülesanne oli maksma panna Taani võim vastavalt Schleswigi otsustele, ristida rahvas ja organiseerida maa valitsemine. Maa kristianiseerimisel tuli peatselt kokkupõrkeid sakslastega, sest viimased ei tahtnud tunnustada Schleswigis antud lubadusi, vaid rõhutasid oma eesõigusi ajalise ettejõudmisega. Nimetatud põhjusil kujunes ristimine sakslaste ja taanlaste vaheliseks võidujooksuks, kusjuures mindi kuni vägivallani; lõpuks on sakslaste misjonärid siiski pea igal pool taganema sunnitud. Peale rootslaste täielist lüüasaamist Lihulas 1220. a. suvel langes ka Rotalia taanlastele, kuna sakslased tõrjuti eestlaste põhjapoolsetelt aladelt täiesti välja. 1221. a. alguseks peeti taanlastele kuuluvaid alu üldiselt ristituks. Allaheidetud ja ristitud eestlased muudeti taanlaste maksualusteks; arvat. juba Andrease aegu on eestlaste maad jaotatud foogtkondadesse, kus aga foogti kõrval ka eestlaste vanemad on säilitanud teatava võimupiirkonna ja tunnustuse; nii on taanlased püüdnud eestlaste eneste kaasabil maa üle valitseda. Sellane kord näib olevat püsinud kuni 1222.—24. a. vabadusvõitluseni. Kiriklikult on Andreas jaotanud maa Reevele ja Viru piiskopkonnaks. — 1220. a. suvel Reeveles olles oli W. kutsunud sinna sakslasi tüli lahendamiseks, kuid tulid ainult ordu esindajad, kuna Albert ruttas otsima W.-i vastu abi paavstilt. Ordule kinnitas W. kõik ilmlikud õigused Sakala ja Ugaunia üle; vastutasuks loobus ordu kõikidest teistest eestlaste maadest W.-i kasuks, kiriklikult pidid nähtavasti aga kõik eestlaste maad Lundile alluma. Et murda piisk. Alberti vastupanu, sulges W. Lüübeki sadama Liivimaale sõitjaile ja et Alberti katsed W.-i vastu abi leida olid äpardunud, siis pöördus ta 1221. a. alul teiskordselt abipalvega W.-i poole. Vastutasuks abi eest nõudis W. terve Liivimaa, mida Albert ka lubas, kuigi ainult tingimusel, kui liivimaalased selle heaks kiidavad. Alles nüüd pääsis Albert Liivimaale, kuid siin ei leidnud kokkuleppe tingimused heakskiitmist, vaid tekitasid vaenulist meeleolu taanlaste vastu. Eestimaal olid aga taanlastel rasked päevad. Kevadel 1221. a. olid